

Čtvrté a zatím poslední setkání je již z důchodových let profesora Konečného. Obrátil jsem se na něj jménem psychologů a lékařů, kteří absolvovali kroměřížské kursy hypnózy a chtěli se zdokonalit v technikách hypnoterapie u dětí. Věděli jsme, že profesor Konečný má i v této oblasti velké znalosti a praktické zkušenosti. Nezklamal nás. Předvedl nám na dětech různého věku, které jsme mu vybrali z dětského oddělení, své osvědčené postupy. Vzpomínám zejména na pětiletou vzdorovitou holčičku, které napřed „uspával“ její panenku, až se pak i holčička v jeho náručí zcela uvolnila a z přednáškové místnosti nakonec odcházela jako milé usměvavé dítě. Obohatil nejen repertoár technik frekventantů kursu, ale předvedl jim citlivost a laskavost, která je závažným účinným faktorem každé psychoterapie.

Profesor Konečný zasáhl svou vědeckou, literární, organizační a pedagogickou činností do mnoha jiných oblastí, než je klinická psychologie. Jeho životní dílo v komplexním pohledu bylo již důkladně zhodnoceno při dřívějších jubileích (Chmelař, 1971, 1976; Bouchal, 1976; Plocek, 1976). Chtěl jsem na oslavu jeho 75. narozenin, jichž se dožil v plné duševní svěžesti 23. dubna 1981, přispět jen několika osobními vzpomínkami. Profesor Konečný přímo i nepřímo, svým vedením i osobním příkladem, vychoval generaci moravských klinických psychologů a zasloužil se o rozvoj psychologie ve zdravotnictví v celé Československé republice. Chtěl bych mu za sebe i za mnoho dalších československých klinických psychologů vyjádřit vděčnost. S. Kratochvíl

LITERATURA

Bouchal, M.: Sedmdesátiny profesora Roberta Konečného. *Cs. psychiat.* 1976, 72, 77–79.
Chmelař, V.: Pětašedesátiny univerzitního profesora PhDr. Roberta Konečného. *Cs. psychol.* 1971, 15, 268–274.

Chmelař, V.: Robert Konečný sedmdesátíkem. *Cs. psychol.* 1976, 20, 137–14.
Plocek, K.: K sedmdesátinám univ. profesora PhDr. Roberta Konečného, *CSc. Psychológia a patopsychológia dieťaťa* 1976, 11, 187–192.

ZA PROFESOREM dr. FRANTIŠKEM HYHLÍKEM

Neoblomný zákon života a smrti nám přinesl bolestnou ztrátu v úmrtí vynikajícího českého pedagoga a psychologa, univerzitního profesora RNDr. Františka Hyhlíka. Pero ztěžklo, mám-li psát vzpomínku na vzácného člověka, kterého jsem znal čtyřicet let, to je téměř od jeho příchodu v roce 1939 do Prahy a zároveň do tehdejšího Ústavu lidské práce.

Profesor Hyhlík se narodil 20. října 1905 v Loukonosech u Chlumce nad Cidlinou. Jeho otec byl tesařem a matka zemědělskou dělnicí. Vztah syna Františka k oběma rodičům i ke dvěma sourozencům byl vřelý a citlivý. František pomáhal od raného mládí zlepšovat sociální situaci rodiny. Dával kondice dětem ze zámožnějších rodin. Za několik málo korun a hrnek bílé kávy. František získal už jako kvartán jedinečnou zkušenost pedagogickou a psychologickou. Otázky, jak vzbudit a udržet zájem svěřeného mu dítěte, jaký postup volit při výkladu nové látky podle individuálního založení dítěte, jak opakovat látku již známou a četné další podobné otázky jej hluboce zajímaly. Tento zájem jej pak po celý jeho plodný život už neopustil. Po maturitě na reálce v Hradci Králové přišel František Hyhlík do Prahy na Vysoké učení technické. Odtud přešel, aby lépe uspokojil svůj zájem, na přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy, kde studoval matematiku, deskriptivní geometrii a filozofii přírodních věd. V roce 1931 dosáhl středoškolské profesury a doktorátu přírodních věd. Po krátkém působení na reálce v Turnově odešel učit na gymnázium do Nových Zámek, pak do Banské Bystrice. Již na těchto svých prvých působištích byl oblíben jako profesor i jako člověk ušlechtilých vlastností. Ještě dnes na něho tehdejší žáci s úctou a vřelými sympatiemi vzpomínají. V roce 1939 přišel dr. Hyhlík do Prahy, aby se zde cele věnoval problematice volby povolání mládeže, výchovy učňů a mladistvých dělníků a řadě dalších úkolů, ve kterých již uplatňoval své solidní znalosti psychologické a pedagogické, podložené širokým obzorem všeobecného vzdělání a pokrokovými postoji občanskými.

Činnost profesora Hyhlíka v Ústavu lidské práce byla velmi významná a záslužná. Vedl tam velký odbor pro psychologický výběr a výchovu učňů a pro profesionální poradenství, jemuž, těsně po skončení druhé světové války, dal promyšlenou a ucele-

nou koncepci. Jako mladý asistent psychologie jsem po deset let práce v odboru dr. Hyhlíka poznával jeho odborné a neodmyslitelně od toho i jeho lidské kvality.

Po zrušení ústavu pracoval dr. Hyhlík na Vojenské akademii v Praze, pak na Vysoké škole pedagogické a posléze na Institutu novinářství a osvěty, kde od roku 1962 vedl katedru pedagogiky a psychologie dospělých a byl v roce 1963 jmenován profesorem pedagogiky a pedagogické psychologie. V této době se prof. dr. Hyhlík intenzivně zabýval pedagogikou dospělých v těsné vazbě na potřeby naší společnosti, řídil v této oblasti významné státní výzkumné úkoly, jiné výzkumné úkoly účelně koordinoval a své úsilí v této oblasti završil jako vedoucí katedry výchovy a vzdělávání dospělých filozofické fakulty Univerzity Karlovy.

Vědecká, pedagogická, organizační a vědecko-popularizační činnost prof. dr. Hyhlíka byla obdivuhodně bohatá. Vysoká vyznamenání, kterých se profesorovi Hyhlíkovi v poslední třetině jeho života dostalo, vyjadřují celospolečenské uznání jeho vždy poctivého pracovního úsilí i významných výsledků tohoto jeho snažení. Pro aplikaci psychologické vědy v Československu učinil prof. dr. Hyhlík mnoho dobrého a nezapomenutelného. Jeho vědecká práce byla vždy dobře promyšlená a těsně spjata s životní praxí. Chtěla v nejlepším smyslu sloužit širokým vrstvám lidu. Jeho odborné i osvětově laděné přednášky byly vždy brilantní ukázkou optimálního sepětí obsahu i formy projevu. Ten byl někdy přímo strující, nikdy však podbíživý.

Profesor dr. Hyhlík byl nadmíru svědomitý a příkladně pracovitý. Býval také značně pracovní vyčerpán. Přitom však měl pro každého, kdo jeho rady nebo pomoci potřeboval, vždycky čas. Jeho vrstevníci i my mladší spolupracovníci na univerzitě jsme ho měli z hloubi srdce rádi. V každém setkání s ním bylo něco hřejivého a povzbuzujícího.

Profesor Hyhlík nám bude dlouho citelně chybět. Je nás mnoho, v nichž jeho setba vzklíčila a kteří hodláme jeho nejsvětější památku uctívat — po jeho vzoru — každodenní poctivou, odborně fundovanou a společensky prospěšnou prací. A také tím, že jako on budeme pojímat své učitelské povolání jako nelehké, ale krásné a odpovědné poslání.

L. Stejskal

ČINNOST VĚDECKÉHO KOLEGIA PEDAGOGIKY A PSYCHOLOGIE ČSAV V ROCE 1980 A VÝHLED DO ROKU 1981

Činnost VK v r. 1980 probíhala podle schváleného plánu, vycházející z „Plánu akčních opatření ČSAV do roku 1980“, „Plánu hlavních úkolů orgánů ČSAV na rok 1980“ a vlastní dlouhodobé koncepce práce. V průběhu roku byl plán činnosti upřesňován, zejména aplikací závěrů XXXVIII. valného shromáždění členů ČSAV a rozpracováním „Opatření Vědeckého kolegia pedagogiky a psychologie ČSAV, vyplývajících z XV. plenárního zasedání ÚV KSČ“. Důraz byl kladen na

a) přípravu materiálů pro jednání prezidia ČSAV;

b) realizaci dvou rozšířených zasedání, věnovaných přípravě státního plánu základního výzkumu v 7. 5LP a hodnocení současného stavu a perspektiv dalšího rozvoje vědních oborů pedagogiky a psychologie;

c) projednání závažných témat ideologického a teoreticko-metodologického zaměření;

d) zajištění významných vědeckých akcí doma i v zahraničí;

e) průběžné řešení edičních otázek a postupné vypracování dlouhodobé koncepce ediční činnosti;

f) řešení otázek zvyšování účinnosti vědecké výchovy v oborech pedagogika a psychologie;

g) sledování činnosti Čs. pedagogické a Čs. psychologické společnosti při ČSAV.

Hlavní tematickou osou činnosti kolegia, která v souladu s jeho nejvlastnějším posláním postupovala valnou část jeho jednání, byla soustavná péče o analýzu stavu a perspektiv rozvoje vědních oborů pedagogiky a psychologie.

Ze závažných koncepčních materiálů, kterým kolegium věnovalo prvořadou pozornost, je na místě uvést

1. „Zprávu o podílu vědy v ČSAV na realizaci Dokumentu o dalším rozvoji čs. výchovně vzdělávací soustavy“. Materiál byl projednán a schválen na 27. zasedání prezidia ČSAV dne 16. září 1980. K jeho vypracování bylo použito vyžádaných podkladových materiálů z 18 vědeckých kolegií ČSAV a souhrnného podkladového materiálu o účasti vědy v SAV. Jednotlivé části materiálu analyzují a hodnotí